

ΕΝΟΤΗΤΑ 4Η – ΣΥΝΟΧΗ ΕΥΡΥΤΕΡΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ:

ΚΕΙΜΕΝΟ του Γ. Μπαμπινιώτη (σε διασκευή)

Η ρήση πως σε λίγα χρόνια αναλφάβητος θα θεωρείται όποιος δεν μπορεί να χρησιμοποιήσει στη δουλειά του ηλεκτρονικό υπολογιστή , όσο τρομακτική κι αν φαίνεται, δηλώνει μια πραγματικότητα . Οι τεράστιες δυνατότητες που έχει και αποκτά όλο και περισσότερο ο ηλ. υπολογιστής στην αποθήκευση, επεξεργασία και αξιοποίηση μεγάλου όγκου σύνθετων πληροφοριών οδηγεί την πληροφορική να καταλαμβάνει όλο και μεγαλύτερο μέρος στην εκπαίδευση .Όχι μόνο γιατί εξασφαλίζει εύκολη πρόσβαση σε όλη την έκταση μιας κωδικοποιημένης γνώσης, αλλά και γιατί προσφέρει προγράμματα διδασκαλίας των γνωστικών αντικειμένων ασύγκριτα πιο πλούσια και «έξυπνα» από τα καθιερωμένα διδακτικά βιβλία .Το κυριότερο : δίνει μεγάλα περιθώρια αυτενέργειας του μαθητή , συχνά με τρόπο ευχάριστο και παιγνιώδη και αξιοποίησης της « ανευρετικής » διαδικασίας (διαδικασίας ανακάλυψης της γνώσης) που είναι μία από τις πιο αποτελεσματικές πηγές γνώσης .

Ακόμη, δίνει δυνατότητες αυτοδιδασκαλίας ή διδασκαλίας εξ αποστάσεως , μορφές που δεν πρέπει καθόλου να υποτιμώνται στις ραγδαίες εξελίξεις του κόσμου μας και των συστημάτων εκπαίδευσης . Και όλα αυτά χωρίς να αχρηστεύεται ο δάσκαλος , που αποκτά νέα, τελειότερα μέσα να επιτελέσει το έργο του και ο οποίος εν μέρει αλλάζει ρόλο , μετατρέπόμενος σε καθοδηγητή και εκπαιδευτή της γνώσης, αντί του απλού αναμεταδότη εύκολα προσβάσιμων πληροφοριών .Έτσι αξιοποιείται καλύτερα και ουσιαστικά ο δάσκαλος , εκεί που πραγματικά χρειάζεται να προσφέρει .

1. α) Να δοθεί τίτλος στο κείμενο και πλαγιότιτλοι στις παραγράφους.
β) Υπάρχει αλληλουχία μεταξύ των παραγράφων; Εξηγήστε.
2. Υπογραμμίστε στο κείμενο τους τρόπους με τους οποίους επιτυγχάνεται η συνοχή.

3. Στο παρακάτω κείμενο να βρείτε με ποιες συνδετικές λέξεις ή φράσεις επιτυγχάνεται η συνοχή:

α. μεταξύ των προτάσεων/περιόδων κάθε παραγράφου

β. μεταξύ των δύο παραγράφων.

Ο πομπός διαμορφώνει τον λόγο του, προφορικό ή γραπτό, ανάλογα με τον δέκτη στον οποίο απευθύνεται και ανάλογα με τον σκοπό για τον οποίο μιλά ή γράφει. Για παράδειγμα, όταν γράφει ένα ποίημα, θέλει να συγκινήσει. Όταν όμως διατυπώνει την άποψή του, θέλει να πληροφορήσει ή να πείσει αυτούς που θα την ακούσουν ή θα τη διαβάσουν. Όταν πάλι επικοινωνεί με ένα πρόσωπο μεγάλο σε ηλικία, επίσημο ή σεβαστό, ο λόγος του έχει σοβαρότητα. Αντίθετα, η επικοινωνία του με πρόσωπα από το οικογενειακό και φιλικό του περιβάλλον δίνει στον λόγο του άνεση και αυθορμητισμό.

Εντούτοις, ο λόγος του πομπού διαμορφώνεται διαφορετικά όταν είναι προφορικός και διαφορετικά όταν είναι γραπτός. Συνήθως ο προφορικός λόγος είναι περισσότερο αυθόρμητος, λιγότερο οργανωμένος, με λιγότερο προσεγμένη σύνταξη κτλ. απ' ό,τι ο γραπτός λόγος. Φυσικά, παίζει πάντοτε ρόλο ο δέκτης και ο σκοπός, όπως τονίστηκε και πιο πάνω. Π.χ. όταν απευθύνεται κανείς σε επίσημο ή σεβαστό πρόσωπο ή σε μεγάλο άγνωστο ακροατήριο, ο προφορικός λόγος είναι όσο το δυνατόν πιο προσεγμένος. Αντίθετα, ο συνήθως προσεγμένος γραπτός λόγος, όταν απευθύνεται σε δέκτη που γνωρίζουμε καλά, μπορεί να δανειστεί στοιχεία από την άνεση και τον αυθορμητισμό του καθημερινού προφορικού λόγου.